

คำนำ

ความรุนแรงจากการก่อความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้กลายเป็นสถานการณ์ที่เผชิญหน้า(Confrontation) และเป็นความท้าทายของรัฐไทยอย่างยิ่ง เพราะความรุนแรงได้ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศโดยรวมและเป็นที่สนใจของประชาคมระหว่างประเทศอย่างมาก นับตั้งแต่เหตุการณ์ปล้นปืนเมื่อ ๔ มกราคม ๒๕๕๖ เรื่อยมาจวบจนปัจจุบัน(พ.ศ. ๒๕๕๕) รวมเวลา ๘ ปีเต็ม ไม่ว่ารัฐบาลจะทุ่มเทงบประมาณหรือทรัพยากรที่จำเป็นลงสู่พื้นที่ให้กับองค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขสถานการณ์ความรุนแรงเป็นจำนวนมากอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน แต่ก็ยังไม่สามารถที่จะยุติสถานการณ์ความรุนแรงเหล่านั้นได้ สถานการณ์การก่อความไม่สงบด้วยความรุนแรงที่คุกคามต่อชีวิตและทรัพย์สินทั้งของรัฐและประชาชนก็ยังคงเป็นสถานการณ์ที่เผชิญหน้าและดำรงการคุกคาม เพื่อทำลายต่อระบบแห่งรัฐ(State System) ให้เกิดความอ่อนแออยู่ต่อไป

สำหรับบรรยากาศภายในสังคมไทยเอง ปัญหาความรุนแรงจากการก่อความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้กลายเป็นข้อถกเถียงของกลุ่มต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ หรือภาคประชาสังคมและเอกชน(NGO) บางกลุ่มเชื่อว่าความรุนแรงนี้เป็นเรื่องของการสร้างสถานการณ์ บางกลุ่มก็เชื่อในอีกมุมมองว่าเรื่องราวเหล่านี้เป็นเพียงเรื่องของปัจเจกชนที่จับอาวุธขึ้นสู้เพื่อแก้แค้นต่อการกระทำของเจ้าหน้าที่รัฐ แต่บางกลุ่มก็มองว่าความรุนแรงที่เกิดขึ้นคือสถานการณ์การก่อความไม่สงบรอบใหม่ที่หวนกลับสู่จังหวัดชายแดนภาคใต้อีกครั้ง ข้อถกเถียงที่กลายเป็นวาทกรรม(Discourse)ของประเด็นปัญหาในมุมมองที่ต่างกันเช่นนี้ดำเนินไปอย่างไม่มีที่สิ้นสุดและไม่ได้นำไปสู่บทสรุปใดๆ เพราะข้อถกเถียงที่เกิดขึ้นในบางครั้งเป็นเรื่องของ “ทัศนะ”(Perception) มากกว่าจะยืนอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลข้อเท็จจริง วาทกรรมเหล่านี้จึงได้ชักนำสังคมไทยเข้าสู่สภาพของความ “ไร้เอกภาพและไร้ทิศทาง” ต่อการแก้ปัญหาความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ตลอดมา ทั้งๆที่ข้อเท็จจริงแล้ว “เราทุกคนต่างยืนอยู่บน ใจพ้อยเดียวกัน ในความรุนแรงที่เกิดขึ้นในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของเรา” ดังนั้นการทำความเข้าใจปัญหาการก่อความไม่สงบในสถานการณ์ปัจจุบัน เป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง แม้ว่าปัญหาของการก่อความไม่สงบร่วมสมัยจะแตกต่างอย่างมากกับอดีตที่เราเคยมีประสบการณ์มา แต่ข้อคิดและประสบการณ์จากอดีตก็ยังสามารถนำมาใช้เป็นข้อพิจารณาได้ เพราะหลักพื้นฐานสำคัญของการก่อความไม่สงบไม่ได้เปลี่ยนแปลงไปโดยสิ้นเชิง โดยเฉพาะการจัดตั้ง การสนับสนุนจากประชาชนและทำการติดอาวุธเพื่อเคลื่อนไหวให้บรรลุวัตถุประสงค์ทางการเมืองตามความต้องการของกลุ่มผู้ก่อการ

ก

ดังนั้นงานวิจัยฉบับนี้ จึงได้พยายามศึกษาปัญหาความรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ จากร่องรอยเชิงสัญลักษณ์ ที่ฝ่ายผู้ก่อการได้ทิ้งร่องรอยให้เราได้เห็นและตีความหาความหมายจาก ข้อมูลเชิงคุณภาพที่มีอยู่ในพื้นที่ เพื่อที่จะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ตาม กระบวนการของระเบียบวิธีวิจัย ต่อสังคมภายในประเทศ เพื่อเป็นข้อมูลให้แก่ทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง ได้นำไปพิจารณาหาข้อสรุปที่แท้จริงของปัญหาความรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของเรา เพื่อ ผ่อนคลายวาทกรรมที่นำไปสู่ความขัดแย้งให้กลับมามีความเป็น “เอกภาพและทิศทางที่ชัดเจนต่อการ ยุติความรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทย” อันเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งต่อความสำเร็จของการยุติ สถานการณ์ความรุนแรงที่เผชิญหน้าเราทุกคน

พันเอก

(ชินวัฒน์ แม้นเดช)

นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

หลักสูตร ปรอ. รุ่นที่ ๒๔

ผู้วิจัย